

***Cacoecimorpha pronubana* Hübner**

Zwójka goździkóweczka

PL: Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się zwójki goździkóweczki i zwójki afrykaneczki (Dz. U. Nr 32, poz. 281)

Gąsienica (z lewej), oprzęd na liściu (w środku) oraz postać dorosła (z prawej)

Cacoecimorpha pronubana Hübner

Zwójka goździkóweczka

Rośliny żywicielskie: Polifag atakujący wiele roślin uprawianych pod osłonami: warzywa, rośliny ozdobne, a także krzewy i drzewa owocowe oraz rośliny iglaste.

Objawy występowania: Gąsienice najchętniej żerują na młodych liściach wierzchołkowych i bocznych oraz pąkach. Zaatakowane fragmenty rośliny są pokryte oprzędem, wewnątrz którego znajduje się gąsienica. Uszkodzone pędy zakrzywiają się. Osobniki żerujące w pąkach kwiatowych również produkują oprzędy, które utrudniają prawidłowy rozwój kwiatów. Kwiaty stają się nabrzmiałe, zdeformowane, lecz niekiedy porażenie przebiega niedostrzegalnie. Gąsienice czasami mogą uszkadzać skórę owoców wygryzając brązowawe ścieżki. Zaniepokojone potrafią błyskawicznie opuścić ukrycie i spaść na podłoże.

Identyfikacja i biologia: Jaja owalne do okrągłych, spłaszczone, średnicy ok. 1 mm, początkowo jasnozielone, potem żółkną; składane w złożach. Gąsienice budowy typowej dla większości motyli. Ostatnie stadium osiąga długość ok. 20 mm. Ciało nagie z pojedynczymi szczecinami, barwy od jasnozielonej, poprzez oliwkową do szarobrązowej. Głowa również ubarwiona zmiennie: zielona do żółtawobrązowej. Na przedtułowiu po stronie grzbietowej czarne plamki. Przepoczwarzanie w oprzędach, w których żerują gąsienice. Poczwarka barwy ciemnobrązowej, prawie czarnej. Postaci dorosłe to niewielkie motyle: rozpiętość skrzydeł samic 18–24 mm, samców 15–17 mm. Głowa i tułów barwy czerwono-brązowej, odwłok brązowy z jasnymi pierścieniami. Przednie skrzydła ochrowobrązowe, czasami żółto-brązowe do fioletowo-brązowych. U samców dwa wyraźne, poprzeczne, ciemniejsze pasy. U samic jeden, słabo zarysowany. Druga para skrzydeł pomarańczowa. Motyle latają w dzień. W uprawach pod osłonami rocznie może rozwijać się pięć pokoleń. Gatunek pochodzi z obszaru basenu Morza Śródziemnego, występuje w wielu krajach Europy, w Afryce Płd., Japonii oraz w Oregonie (USA). Odnotowany z Polski.

Termin lustracji i pobieranie prób: Inspekcje upraw pod osłonami prowadzić przez cały sezon uprawowy, w czasie kiedy prowadzona jest produkcja. Przeglądać rośliny poszukując ww. objawów występowania szkodnika. Pąki kwiatowe przeciąć w celu wykrycia gąsienic żerujących wewnątrz. Do wykrycia obecności szkodnika można stosować pułapki feromonowe. Do analizy laboratoryjnej przekazywać uśmiercone okazy zakonserwowane w odpowiedni sposób, żywe szkodniki wraz z rośliną pokarmową (całą lub częścią) lub pułapki z przyklejonymi owadami.